DICTAMEN DE LA COMISSIÓ INFORMATIVA DEL PLE

MOCIÓ PER DEMANAR LA FLEXIBILITZACIÓ DE LES REGLES FISCALS AMB LA FINALITAT D'AUGMENTAR LA CAPACITAT PRESSUPOSTÀRIA DEL MÓN LOCAL

Els ajuntaments, com a institució més pròxima a la ciutadania, són agents clau en la gestió i coordinació de les mesures que se'n deriven d'aquesta emergència sanitària produïda pel covid19. Des del primer dia, hem estat al peu del canó, per cobrir totes les necessitats de la ciutadania i seguir prestant els serveis bàsics. Sempre, en tot moment, al costat del govern de la Generalitat.

També serem, però, els que patirem de nou aquesta crisi econòmica d'una forma més directa per la manca d'autonomia local, de capacitat de decidir on hem de destinar més recursos, a causa dels canvis normatius derivats de la crisi del 2008.

Arran d'aquella crisi, l'Estat Espanyol va modificar ***l'article 135 de la Constitució***, posant com a prioritat absoluta el pagament del deute,per davant de qualsevol altra necessitat. I d'aquesta acció se'n deriva la ***llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (LOEPSF)***, que limita la capacitat d'actuació dels ajuntaments.

Si bé les regles fiscals recollides en aquesta llei podien tenir un cert sentit quan els ajuntaments presentaven situacions de desequilibri en els seus comptes, ho va deixar de tenir en el moment que van ser capaços de generar superàvits i en canvi continuaven existint necessitats urgents per atendre. A partir del 2015 és el moment en què la gran majoria d'ajuntaments aconsegueixen generar superàvits que s'acaben convertint en estructurals, ja que en gran part s'expliquen per majors ingressos tributaris vinculats a procediments cadastrals, poc sensibles al cicle econòmic.

D'acord amb l'actual normativa d'estabilitat pressupostària, quan un ajuntament liquida el seu pressupost en situació de superàvit es veu obligat a destinar la major part a reduir el nivell d'endeutament, segons estableix l'article 32 *-Destinació del superàvit pressupostari-* de la LOEPSF. Tan sols una petita part queda disponible per a executar inversions financerament sostenibles, d'acord amb el que disposa la disposició addicional sisena *-Regles especials per a la distribució del superàvit pressupostari-*. L'import restant s'acumula en el romanent de tresoreria, sent a la pràctica impossible la seva reinversió ja que això suposaria el incompliment de la regla de la despesa.

Si bé aquesta regla de despesa es va crear amb l'objectiu que les administracions generessin estalvi durant les èpoques de creixement, el cert és que ha impossibilitat, per exemple, incrementar el pressupost dels serveis socials quan la recuperació econòmica encara no havia arribat al conjunt de les famílies.

Per tots aquests motius, cal una modificació de la *llei Orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera*, per permetre que els ajuntaments puguin disposar lliurement dels seus estalvis i també que se'ls permeti generar dèficit en exercicis pressupostaris en què s'hagin donat situacions extraordinàries, com és el cas

d'aquesta emergència sanitària, però també per poder donar resposta a altres situacions d'urgència com una catàstrofe natural.

És més necessari que mai **reorientar la política d'austeritat** recollida en l'actual Llei d'Estabilitat pressupostària, més encara davant l'anunci de la Comissió Europea d'activar la clàusula de salvaguarda, que en la pràctica suposa la congelació de les regles fiscals amb l'objectiu d'incrementar la despesa pública. Aquesta decisió ha de tenir la corresponent transposició a la normativa estatal, evitant que es converteixi simplement en un major marge de dèficit a distribuir per l'Estat i subjecte a les actuals directrius pressupostàries. L'actual normativa és excessivament rígida per donar resposta a un nou escenari de recessió econòmica, particularment en el cas de la seva aplicació a l'administració local.

La mesura recollida al **decret 8/2020** que permet destinar a despesa social un 20% del superàvit 2019, amb un màxim de 300 milions d'euros per al conjunt de municipis de tot l'Estat, resulta clarament insuficient si considerem que només l'any 2019 els ajuntaments van obtenir un superàvit total de **4.000 milions d'euros**, i que els estalvis acumulats en forma de romanents disponibles ascendeixen a uns **17.000 milions d'euros**, segons dades del propi Ministeri d'Hisenda.

Per tot l'exposat, a petició del Grup Municipal ERC, la Comissió Informativa del Ple proposa que s'elevi al Ple l'adopció dels següents acords:

Primer.- Demanar, al Congrés dels Diputats i al Senat, la modificació urgent de la llei Orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera per permetre que els ajuntaments puguin generar dèficit en exercicis pressupostaris en què s'hagin donat situacions extraordinàries

Segon.- Fer efectiva l'eliminació de la regla de limitació de la despesa per als ajuntaments que presentin una situació de superàvit o equilibri pressupostari i un nivell d'endeutament inferior al 110% sobre els ingressos corrents.

Tercer.- Realitzar les modificacions necessàries de la llei 2/2012 per tal que els ajuntaments que presentin una situació de superàvit o equilibri pressupostari puguin disposar de tots els seus romanents sense condicions, i no s'hagin de destinar els superàvits a reduir deute.

Quart.- Que durant els anys 2020 i 2021 se suspengui l'aplicació de tots els plans econòmic-financers vigents i s'eximeixi de l'aprovació de noves mesures correctives derivades de l'incompliment dels objectius d'estabilitat pressupostària, regla de la despesa i sostenibilitat financera, recollides als articles 21 i 22 de la LOEPSF, així com de les mesures coercitives recollides als articles 25 i 26 de la mateixa llei.

Cinquè.- Mentre no es materialitzin els canvis estructurals necessaris al nostre país per bastir també la pròpia legislació al món local, que es treballi una reforma d'urgència de la Llei d'Hisendes Locals, conjuntament amb les entitats municipalistes, per tal que en l'elaboració de les ordenances fiscals 2021 els ajuntaments disposin de major autonomia a l'hora de dissenyar l'estructura dels seus impostos i puguin establir

noves bonificacions vinculades a la capacitat econòmica i als reptes de transició ecològica.

Sisè.- Traslladar aquests acords a la mesa del Congrés dels Diputats, i a la mesa del Senat, i a les entitats municipalistes.